

Zverejnenie maturitných tém - SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA Školský rok 2023/2024

Každé maturitné zadanie obsahuje dve úlohy a súvisiace východiskové texty.
Prvá úloha obsahuje učivo zo slovenského jazyka. Druhá úloha obsahuje učivo z literatúry.

Charakteristika úloh maturitných zadanií

Úloha č. 1 – Úloha je zameraná tak, aby žiak pri odpovedi prejavil pripravenosť komunikovať v štátom jazyku, schopnosť jazykovo, kompozične a štýlisticky analyzovať a interpretovať text a znalosť teoretického systému slovenského jazyka v rozsahu určenom katalógom cieľových požiadaviek a vzdelávacím štandardom. Zároveň má žiak preukázať schopnosť pohotovo reagovať na podnety, argumentovať a kriticky hodnotiť text; uplatňuje sa forma dialógu s členmi predmetovej maturitnej komisie.

Úloha č. 2 – Úloha je zameraná na schopnosť analyzovať, interpretovať a esteticky hodnotiť umelecký text a pritom uplatňovať vedomosti z literárnej teórie a literárnej histórie; uplatňuje sa forma dialógu s členmi predmetovej maturitnej komisie.

Všeobecné pomôcky

Krátky slovník slovenského jazyka

Synonymický slovník slovenčiny

Pravidlá slovenského pravopisu

Konkrétne pomôcky ku maturitnej skúške zo slovenského jazyka a literatúry

Jazykové a literárne texty pri každom maturitnom zadani

Obrázkové ukážky pri maturitnom zadani

Slovník cudzích slov

Hodnotenie:

- Predmetová maturitná komisia hodnotí obsahovú kvalitu a úroveň jazykovej kultúry, t. j. jazykovú a gramatickú správnosť odpovede, rozsah slovnej zásoby, štýlistickú pôsobivosť a stupeň rečovej pohotovosti.
- Každá úloha maturitného zadania sa hodnotí stupňom prospechu 1 až 5.
- Váha hodnotenia jednotlivých úloh je 1 : 1. Pri výpočte stupňa prospechu sa používa vzorec

$$z = \frac{z_1 + z_2}{2},$$

pricom z je po zaokruhlení výsledný stupeň prospechu a z₁ je stupeň prospechu za úlohu č. 1

Príslušný vzorec je určený predmetovou komisiou pre jednotlivé triedy podľa formulácie maturitných zadaní.

Maturitné zadania – SJL na zverejnenie:

1. **Informácia, zdroje informácií, spôsoby záznamu textu**
Tragédia v starovekej antike
2. **Obohatcovanie slovnej zásoby, tvorenie nových slov**
Staroslovenska literatúra (veľkomoravské obdobie)
3. **Morfológia, slovné druhy a gramatické kategórie**
Humanizmus a renesancia - W. Shakespeare a jeho vplyv na drámu
4. **Ohybné slovné druhy**
Baroková literatúra na Slovensku - H. Gavlovič: Valaská škola-mravúv stodola
5. **Lexikológia, slovo, slovná zásoba národného jazyka**
Komická dráma v literatúre
6. **Vetné členy, vetný základ, sklady**
Klasicizmus v slovenskej literatúre - idea všeslovanskej vzájomnosti
7. **Veta, vety podľa členitosti, obsahu a zloženia**
Významní literáti pochádzajúci z nášho regiónu v kontexte slovenskej literatúry
8. **Jazyk ako systém, jazykoveda, slovanské jazyky**
Slovenský literárny romantizmus - štúrovská generácia
9. **Opisný slohový postup, opis a charakteristika**
Romantizmus vo svetovej literatúre
10. **Funkčné jazykové štýly, textotvorný (štýlotvorný) proces**
Romantizmus a realizmus v slovenskej literatúre
11. **Neohybné slovné druhy**
Realizmus a realita vo svetovej literatúre
12. **Zvukové jazykové prostriedky, prozodické vlastnosti reči (intonácia)**
Obraz dediny v diele druhej vlny slovenských realistov
13. **Systém slovnej zásoby národného jazyka**
Satira a humor v slovenskej literatúre od realizmu po súčasnosť
14. **Súvetie**
Realizmus v slovenskej literatúre
15. **Výklad, výkladový slohový postup, logické postupy vo výklade**
Vplyv literárnej moderny a avantgardy na slovenskú medzivojnovú poéziu

- 16. Rečnícky štýl, jeho znaky a žánre**
Slovenská medzivojnová dráma
- 17. Administratívny štýl a jeho znaky, žiadosť, štruktúrovaný životopis.**
Literárna postava v slovenskej a svetovej literatúre
- 18. Hovorový štýl, útvary bežnej komunikácie**
Vývin románu v slovenskej literatúre
- 19. Základné slohové postupy a ich žánre**
Lyrizovaná próza v slovenskej medzivojnovej literatúre
- 20. Úvaha**
Prvá svetová vojna vo svetovej literatúre, stratená generácia
- 21. Umelecký štýl, znaky, funkcia a žánre**
Retrospektívny kompozičný postup
- 22. Správa a oznámenie**
Psychologický a sociálny román v slovenskej medzivojnovej próze
- 23. Jazyková komunikácia, druhy a princípy komunikácie**
Téma lásky v slovenskej a svetovej literatúre
- 24. Vývin a kodifikácia slovenského jazyka**
Zobrazenie ženských postáv v dielach autorov slovenskej literatúry
- 25. Moderná komunikácia – reklama, vizitka a inzerát**
Slovenská próza po roku 1945
- 26. Národný jazyk a jeho formy**
Obraz druhej svetovej vojny v slovenskej literatúre po roku 1945
- 27. Tvorenie viacslovných pomenovaní a nepriamych pomenovaní, frazeologizmy**
Literatúra ako umenie, literárne druhy a žánre, ľudová slovesnosť
- 28. Masmediálna komunikácia, publicistický štýl**
Hlavná postava otec v svetovej literatúre – Lakomec, Otec Goriot
- 29. Rozprávanie, rozprávací slohový postup**
Slovenská poézia po roku 1945 - M. Válek a M. Rúfus, J. Urban-pop-poézia
- 30. Zvuková a grafická stránka jazyka, pravopis slovenského jazyka**
Periodizácia literárneho vývinu od najstarších čias po súčasnosť

V Tvrdošíne, 14.05.2024

Ing. Viliam Gerčák, riaditeľ školy

